

Turvapaikanhakijan
elämäntilanteen kartoitus
-työkalu

Becoming More Visible
2007

Turvapaikanhakijan elämäntilanteen kartoitus - työkalu

Turvapaikanhakijan elämäntilanteen kartoituksen työkalu on kehitetty *Becoming More Visible* -projektin (ESR, Equal) aikana vuosina 2004 – 2007. Työkalun tavoitteena on kartoittaa turvapaikanhakijan osaamista ja palvelutarvetta, tukea turvapaikanhakijan osaamista sekä tehostaa turvapaikanhakijaan kohdistettuja ohjauspalveluja.

Elämäntilanteen kartoituksen työkalu on kolmiosainen haastattelulomake, jonka kautta vastaanottokeskuksen työntekijä ja asiakas käsittelevät asiakkaalle merkityksellisiä aiheita tämän elämäntilanteeseen liittyen.

Ensimmäisessä *elämäntilanteen kartoitus* -tapaamisessa asiakkaan kanssa kartoitetaan turvapaikanhakijan ja hänen lähiomaistensa suhdetta. Toinen osuus voidaan tarvittaessa jakaa useaan tapaamiskertaan, joiden aikana keskitytään turvapaikanhakijan fyysiseen vointiin, mielialoihin, tulevaisuuden näkymiin ja osaamiseen. Kolmas osuus muodostuu seurannasta, jolloin työntekijä aktiivisesti seuraa asiakkaan tilannetta asiakastapaamisten yhteydessä.

käyttöohjeet:

Elämäntilanteen kartoitukseen osallistuminen on asiakkaalle vapaaehtoista. Kartoitukseen osallistumista voidaan tarjota kaikille yli 15-vuotiaille turvapaikanhakijoille. Kartoitukseen osallistuva turvapaikanhakija antaa allekirjoituksellaan suostumuksen antamiensa tietojen säilyttämiseen ja käsittelyyn vastaanottokeskuksen työyhteisössä sekä tietojen luovuttamiseen asiakkaan mukana keskukselta pois muutettaessa.

Työntekijä arvioi erikseen jokaisen asiakkaan kohdalla sopivan ajankohdan ja valmiudet kartoituksen aloittamiselle. Kartoitus on yleensä luontevinta aloittaa asiakkaan siirryttyä transit-asiakkuudesta vastaanottokeskuksen normaaliasiakkuuteen, esimerkiksi kolmen viikon kuluessa turvapaikanhakijan saapumisesta, kuitenkin vasta sen jälkeen, kun asiakas on saanut alkuvaiheen yleisinfon. Kartoituksen toinen osa voidaan tehdä siinä vaiheessa, kun työntekijä ja asiakas ovat tulleet toisilleen tutuiksi ja asiakas osoittaa riittävää luottamusta työntekijää kohtaan.

Kartoituksessa esiin nousevat olennaiset, mahdollisesti jatkotoimia tai seurantaa vaativat asiat, kirjataan asiakasrekisteriin. Kartoituslomakkeet säilytetään asiakaskansiossa. Keskustelujen yhteydessä tehtävät muistiinpanot tulee kirjata mahdollisimman yksiselitteisesti asiakkaan kertoman mukaan. Tehdyt merkinnät on hyvä tarkistaa asiakkaan kanssa tapaamisten lopussa. Elämäntilanteen kartoitus tehdään aina tulkin kautta.

Kartoitukseen liittyvät keskustelut käydään mahdollisimman häiriöttömässä tilassa luottamuksen ja yksityisyyden turvaamiseksi. Tapaamisten kesto voidaan tarvittaessa rajata yhteen tuntiin kerrallaan.

Elämäntilanteen kartoitus -työkalu on ensisijaisesti kehitetty vastaanottokeskusten (oma-) ohjaajien käyttöön. Soveltuvien osin sitä voivat hyödyntää työssään myös muut vastaanottotyöntekijät, kuten sosiaalityöntekijät ja terveydenhoitajat.

Becoming More Visible:

Turvapaikanhakijan elämäntilanteen kartoituksen työkalu

Turvapaikanhakijan elämäntilanteen kartoituksen työkalun kehittämiseen on osallistunut vastaanottokeskusten työntekijöitä ja muita vastaanottotyön asiantuntijoita.

Kiitos:

Kajaanin kaupungin maahanmuuttajapalvelut
Uudenmaan TE-keskus

Tämä materiaali on saatavissa Becoming More Visible –projektin verkkosivulta:

www.becomingmorevisible.net

sekä Kajaanin kaupungin maahanmuuttajapalveluista.

Yhteystiedot:

Kajaanin kaupungin maahanmuuttajapalvelut
Lönrotinkatu 3
87100 Kajaani

Euroopan sosiaalirahaston Equal-yhteisöaloiteohjelma on osallistunut tämän materiaalin rahoittamiseen. Materiaalissa tuodaan esille ainoastaan tekijöiden näkökannat eikä se välttämättä edusta Euroopan komission mielipidettä.

Becoming More Visible:

Turvapaikanhakijan elämäntilanteen kartoituksen työkalu

ELÄMÄNTILANTEEN KARTOITUS

OSA I (ensimmäinen tapaaminen)

Nimi (perheenpää) ..... Osoite/puh.nro .....

Syntymäaika ja -paikka ..... Siviilisäätö .....

Kansalaisuus ..... Äidinkieli .....

Luku- ja kirjoitustaito: kyllä ei Ammatti/koulutus .....

Maahantulopäivä .....

Ketä kuuluu perheeseen?

nimi	syntymäaika (pvm. kk. vuosi)		
.....	.....	mies	nainen
.....	.....	mies	nainen
.....	.....	mies	nainen
.....	.....	mies	nainen
.....	.....	mies	nainen

Onko Suomessa lähiomaisia: kyllä ei

paikkakunta .....

Oletko huolissasi jostakin henkilöstä täällä tai muualla? kyllä ei

.....
.....

SPR:n henkilöhaku suoritettu: kyllä ei

.....
.....

Miten pidätte yhteyttä omaisiin?

puhelin kirje sähköposti muu: .....

Becoming More Visible:

Turvapaikanhakijan elämäntilanteen kartoituksen työkalu

OSA II (toinen tapaaminen)

Millaiseksi tunnet mielialasi? iloinen masentunut vaihteleva en osaa sanoa

.....

.....

Onko univaikeuksia, jos on - millainen vuorokausirytmisi? kyllä ei

.....

.....

Syöminen/ruoka-asiat (osaako laittaa ruokaa, asioida ruoka-ostoksilla jne.): kyllä ei

Millaista tukea toivot saavasi työntekijöiltä?

.....

.....

.....

.....

Pakolaisuuden kaavion läpikäynti

Mihin olette tyytyväisiä?

.....

.....

.....

.....

Tulevaisuuden suunnitelmista (koulu, työ, lapset)

.....

.....

.....

.....

Becoming More Visible:

Turvapaikanhakijan elämäntilanteen kartoituksen työkalu

Miten tästä eteenpäin? Miten suhtaudut tulevaisuuteen?

.....

.....

.....

.....

Mitä odotat tulevaisuudelta/prosessilta?

.....

.....

.....

.....

Luotatko siihen, että selviät? Pelkäätkö jotakin?

.....

.....

.....

.....

Missä tunnet olevasi hyvä? Mitkä ovat vahvuutesi?

.....

.....

.....

.....

Mihin olet tyytyväinen itsessäsi? Miten haluaisit kehittää itseäsi?

.....

.....

.....

.....

Becoming More Visible:

Turvapaikanhakijan elämäntilanteen kartoituksen työkalu

Harrastukset

.....
.....
.....
.....

Lasten vapaa-aika

.....
.....
.....
.....

Päivittäispalvelut (suomen opinnot, harrastukset), tarvitsetko ohjausta näissä? kyllä ei

.....
.....
.....
.....

Muu asioiminen ja asioiden hoitaminen, tarvitsetko ohjausta näissä? kyllä ei

.....
.....

- Infoa kaupungista ja muista esille nousseista asioista
- Infoa prosessista

Tapaamisen kirjasi .....

Paikka ja aika ..... 20 .....

Becoming More Visible:

Turvapaikanhakijan elämäntilanteen kartoituksen työkalu

Osa III (seuranta)

Millaiseksi koet mielialasi nyt? iloinen masentunut vaihteleva en osaa sanoa

.....
.....

Vuorokausirytmä (tilanteen/arvion mukaan): nukun hyvin heräilen yöllä nukun yli 4 h alle 4 h

.....
.....

Millaista tukea/apua tunnet tällä hetkellä tarvitsevasi?

.....
.....
.....
.....

Merkinnot kirjasi .....

Paikka ja aika ..... 20 .....

Seuraava tapaaminen .....

SUOSTUMUS

Antamani tiedot voidaan säilyttää vastaanottokeskuksen asiakasrekisterissä ja niitä voidaan hyödyntää henkilökohtaisten palvelusuunnitelmien laadinnassa vastaanottokeskuksen työyhteisössä.

Vastaanottokeskuksesta muuttaessani antamani tiedot voidaan luovuttaa asiaani jatkossa hoitavalle taholle.

Paikka ja aika: ..... 20 .....

Asiakas .....

Haastattelija .....

Muut asiat

.....
.....